

TR TÝDENÍK ROZHLAS

UMĚLCI
NA VOLNÉ
NOZE
V ČASECH
KORONAVIRU

**MARTHA
ISSOVÁ**
Na straně
pravdy
a lásky

č. 20/2020 ■ 32 Kč (předpl. 30 Kč)

9 771213 209009

20

■ **STRANA 9**
Český chirurg
ve válečném
Jemenu

■ **STRANA 19**
Houellebecqovy
deprese ze stavu
přesycenosti

■ **STRANA 22**
Za nejstarší
historií Jablonce
nad Nisou

 Český rozhlas

Martha Issová: Na straně pravdy a lásky

Krásná, vtipná a talentovaná – tak by se dala charakterizovat hvězda českých divadelních prken i filmového nebe. Pořád vypadá na dvacet, i když letos oslavila už třicáté deváté narozeniny. S herečkou Marthou Issovou je radost si povídat, a to nejen o herectví, zpěvu, filmech a seriálech, ale také o její zajímavé rodině, názorech na politiku i na řádění koronaviru.

Martho, jak byste definovala slovo talent?

Mohu vám dát subjektivní definici: je to určité posvěcení, dar, citlivost. Pokud ho v sobě necháte propuknout, přináší vám radost. Když se pěstuje, může se rozvíjet v něco velikého, člověk ho ale může ztratit nesprávným zacházením.

Jste herečka, zpěvačka. Existuje tedy i talent, který se rozvíjí různými směry?

Jsem umělkyně. Ráda se dotýkám pohybu a zpívání, činohry. Láká mne prohlubovat schopnosti ve všech směrech.

Dá se řemeslu jménem herectví naučit?

Po zkušenosti se studiem na Pražské konzervatoři tvrdím, že se naučit nedá. Nelze někomu vysvětlit, co má dělat, aby byl herec – jak má mluvit a jakou intonaci použít. Hrála jsem tam v jednoaktovce Tennesseeho Williamse Dům na zbourání a byla jsem z toho otrávená. S mámou jsme si pak povídaly o příběhu holky, kterou představuji. Otevřela mi nový svět: jak očistné může být, když si člověk začne hrát na to, že je někým jiným. Pak byli poprvé všichni nadšení z výsledku, následně mne ze školy vyhodili a začala jsem pracovat.

Hrála jste v Divadle na Fidlovačce, také jste studovala jazzový zpěv na Konzervatoři Jaroslava Ježky.

To byla praktická odbočka v rámci mé touhy dodělat si maturitu, což se mi doteď nepovedlo. Zpěv mě baví, je velmi propojený se vším, co dělám.

Tu dovednost jste zúročila v televizní show Tvoje tvář má známý hlas, kde jste představovala Kate Bush, Treat Williams a Duffy. Bylo těžké nejen hlasem, ale i tanečně, mimikou a gesty vystihnout způsob práce těchto světových hvězd?

Těžké to bylo i proto, že to není parket, po němž bych byla zvyklá se pohybovat. Díky tomu jsem poprvé v životě skutečně zpívala do mikrofonu před lidmi. Kvůli účinkování v projektu Tvoje tvář má známý hlas jsem zavolala své učitelce zpěvu Pavle Fendrychové a ona mne celou touhle zkušeností provedla. Bylo srandovní, že já jako Martha některé věci nevyzpívám, ale ve chvíli, kdy zpívám jako ně-

Foto: Ester Genová

S maminkou, herečkou Lenkou Termerovou, otcem, režisérem Morisem Issou, a dcerou Františkou na piazzettě Národního divadla

kdo jiný, se ten hlas mění a je schopen úplně jinak pracovat a znít.

Máte pocit, že jste v divadle nebo ve filmu překročila svoje limity?

Nevím, kde jsou mé limity. S Alicí Nellis jsme natočily pohádku Sedmero krkavců, velkou část filmu

v trháni jsme se stíraly s jednou dabérkou, bolelo to pekelně. V některých záběrech jsou její červené puchýře, mně se udělaly bílé fleky, jež nebyly tak efektní.

V jednom rozhovoru jste řekla, že jste se při natáčení brodila devítistupňovým tatranským potokem.

„Jako herečka nechcete hrát člověka vašeho typu. Radši se pouštíte do něčeho, co je neznámé.“

jsem nemluvila a bála se, abych nebyla popisná a nepřehnalna míru únosnosti v rámci toho, na co se chce člověk koukat, když někdo nemluví a předvádí, co potřebuje říct. Pak jsem měla radost, dopadlo to podle mých představ.

Musela jste skutečně trhat lán kopřiv holýma rukama?

Léto roku 2014 nebylo z nejteplejších. Tatranský potok ani v nejparnějších letech nebude horký, navíc tehdy přišlo. Obdivovala jsem nasazení a sílu Alice Nellis, překonávala takové překážky!

Loni jste obdržela Českého lva za mimořádný počin v oblasti audiovizu, hrála jste hlavní roli

Marie Šlachtové ve dvoudílném televizním filmu Dukla 61, který režíroval váš partner David Ondříček. Jaký to byl pocit přebírat křesťalovou sošku v pražském Rudolfinu?

To kdybych já si pamatovala! Byla jsem mimo sebe, protože jsem neměla šanci se na to psychicky připravit. Pak jsem začala přicházet k sobě. Dodneška mám z toho obrovskou radost a vážím si toho.

Byla jste ráda i proto, že ta role je v kontrastu s vaším jinak přirozeným éterickým projevem? Stala se z vás rázná havířská mamina hovořící severomoravskou hantýrkou.

Nechcete hrát člověka vašeho typu. Jako herečka se radši pouštíte do něčeho, co je neznámé. I když byla postava v těžkých okolnostech, vnímala jsem to jako jednu z nejradostnějších prací, jakou jsem při filmování zažila.

Inspirovala jste se i manželkou oběti Dukly 61?

Inspirovala jsem se Zdenou Miklušovou, maminkou herce Roberta Mikluše. Setkala jsem se s ní na zájezdě v Ostravě, působí ostře, ale má všechny okolo sebe ráda. Vyprávěla mi o svém muži, havíři, a po domluvě s Českou televizí mi pomáhala s prací na scénáři. Na natáčení pak přišla Marie Šlachtová, předobraz postavy, již hraji. Její manžel byl havíř a pracoval na Dukle, ale nezahynul tam, měli čtyři děti. Scenáristi si vypůjčili její příběh a jméno a propojili ho s osudem jiné rodiny, z níž na Dukle zemřel otec a syn. Věnovali přípravám tři roky, ptali se pamětníků a studovali dobové prameny. Vznikla napůl fikce a napůl pravda, přičemž popis událostí toho tragického dne je věrný. Setkali jsme se i s Milanem Šlachtou, s Marií jsou životními partnery, ale v té době spolu nebyli.

Co vám nejvíce pomáhá uvědomit si, že má vaše práce smysl? Je to ocenění, nebo potlesk diváků po představení či premiéře filmu?

Herectví se nedá objektivně zhodnotit, nelze říct, jestli jej člověk dělá dobře, nebo ne. Jediným ukazatelem je, že to lidi baví. Čím více jich je, tím více máte pocit, že to smysl má. Samozřejmě je důležitá i vaše radost z práce.

V seriálu Dobrá čtvrt' jste hrála Katku, dívku, jež se vypořádala s drogovou minulostí. Jak jste se na tuto roli připravovala?

Ta role byla skvěle napsaná, autorka Lucie Konášová měla ve své blízkosti holku, která procházela podobnou situací. Nevycházela jsem z vlastní zkušenosti, ale znala jsem pár lidí, kteří tím v jisté fázi života prošli.

Radila jste se o té roli s někým?

Mluvila jsem s Ivanem Doudou z Drop Inu, hrál mého terapeuta a byl i mým poradcem v drogových záležitostech, ale řekl mi věci, které jsem tušila. Já si spíše pamatovala, jak se ti lidé chovají a mluví, jak se hýbou, to bylo nejdůležitější.

Váš tatínek vyprávěl, že máte v Sýrii početnou rodinu, také, že pracoval jako překladatel na syrské ambasádě v Československu. Tlumočil i pro otce Bašára al-Asada, syrského prezidenta v letech 1971–2000. Řekl, že s ním vedl přátelské rozhovory, jelikož prý alavitě stejně jako křesťané byli jakožto menšina v Sýrii považováni za občany druhé kategorie.

Sdílel s vámi někdy otec zážitky z ambasády?

S tátou si povídáme nejen o vzpomínkách z ambasády, snažím se z něj vytáhnout i zážitky ze Sýrie do doby, než v necelých osmnácti odjel do Prahy studovat filmovou režii. Je důležité znát historii své krve. Snažím se se svými rodiči komunikovat, chci, aby historiky prarodiče předali mým dětem, aby se propojily generace.

Odkud přesně je otec?

Táta se narodil v Aleppu, což je jedno z nejkrásnějších měst, jaké jsem kdy v životě navštívila, ale dneska jsou z něj bohužel ruiny. Děda byl ekonom a moje syrská rodina z jeho strany pochází z alavitských hor, z města Safita, což je u moře.

Setkala jste se vy sama v Sýrii s nenávisť z strany sunnitů nebo Kurdů vůči křesťanům, mezi něž patříte?

Absolutně ne. Táta se narodil do společnosti, v níž se v padesátých letech mnozí podobali francouzské intelektuální levici. Sýrie byla dlouho pod francouzskou nadvládou a frankofonní styl života se tam podepsal i na kultuře. Pamatuji si Sýrii z osmdesátých let – barevnou, veselou. Když jsem tam jezdila pak, určité utahování pod tíhou rostoucího islámu jsem tam cítila, ale s otevřenou nenávisť jsem se neseťkala nikdy.

Jak jste vnímala, že Barack Obama připsal odpovědnost za chemický útok jednoznačně syrské

Foto Lenka Hatašová

Prvním velkým filmovým úspěchem Marthy Issové byly Děti noci. Za ztvárnění hlavních rolí obdrželi s Jiřím Mádlem cenu na festivalu v Karlových Varech.

Jako haviřská mamina Šlachtová hovořící severomoravskou hantýrkou ve dvoudílném televizním filmu Dukla 61

Ve filmové pohádce režisérky Alice Nellis Sedmero krkavců nemluvila a sklízela kopřivy holýma rukama...

Martha je od roku 2006 v angažmá v kultovním Dejvickém divadle. Na snímku s Ivanem Trojanem ve hře Vzkříšení.

vládě s tím, že USA pak prozkoumaly důkazy a nedomnívají se, že syrská opozice by tehdy měla chemické zbraně nebo prostředky, jak je získat?

Je těžké to posuzovat, protože znám hlubší společenský kontext dění v Sýrii i díky častým rozhovorům s tátou. Ty režimy, které tam vládly a vládnou, napáchaly spoustu zla, ale síly, jež se na jejich místo tlačí, jsou možná mnohonásobně horší, než jsou režimy, o jejichž stát se takzvaný demokratický, anglosaský a americký svět v roce 2013 snažil. Nemám ráda režimy nedodržující lidská práva, ale zároveň mám hrůzu z toho, co nastalo v arabském světě po osvobození od diktátorů. Nejsem si jistá importem demokracie do států, které byly tak dlouho ničené nedemokratickou vládou. Je těžké mít absolutní svobodu a spoléhat na to, že si každý člověk uvědomí, jak se chová k ostatním.

Když váš otec opravdu znal otce Bašára al-Asada, neřikal vám tajné informace? Na jakou stranu se kloníte?

Na žádnou, vždy se kloním na stranu pravdy a lásky. Příběh Bašára al-Asada je taková až antická tragédie, neměl vládnout a řízením osu-

du se vlády ujmout musel. A zrovna v téhle době. Jsem přesvědčená, že se dostal do soukolí okolností. Nemyslím si, že by byl kreaturou, která nastoupila do prezidentského úřadu a začala zabíjet lidi. Je to nastoleným režimem jeho otce, jenž mnoho let ničil konstruktivní opozici a intelektuální elitu, rozestával ji po světě. Myslím si, že ty

” Mám radost z toho, jak český národ na pandemii reaguje, jak se díky těžké krizové situaci umíme semknout a spolupracovat.

síly a peníze lifované různými extremistickými náboženskými skupinami do různých frakcí, jež bojují proti němu, jsou ještě horší.

V říjnu roku 2016 jste se zúčastnila natáčení Show Jana Krause, kde známé osobnosti vyjádřily nespokojenost s neudělením nejvyššího státního vyznamenání Jiřímu Bradymu. Taký jsem vás slyšela v Obýváku Václava Havla u příležitosti oslav výročí sametové revoluce číst jeho díla. Jaký je váš postoj k současnému politickému dění v naší zemi?

Jsem šťastná, že jsem zažila revoluci a jako teenager devadesátá léta, věřím, že pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí. Když člověk žije tak, jak nejlépe může, v míru a harmonii, je to jediné správné. Nevěřím současným politickým představitelům, že to s naší zemí myslí dobře. Podle mne se snaží vyucpat pro sebe a skupiny,

které zastupují, co můžou. Jsou tu slušní lidé v komunální politice, ale v současné chvíli je stav ve vysoké politice nedobrý.

Jak se podle vás v tuto chvíli vláda svými opatřeními snaží reagovat na epidemii koronaviru, jste s tím v souladu?

Nejsem. Překvapilo mne, do jaké míry nepokrytě naše vláda jedná proti zájmům České republiky. Jak zavřela obchody, nepodpořila české firmy, jež nabízely během pandemie pomoc, jak se nakupovaly předražené věci z Číny, které se

pak ukázaly jako nefunkční... Náš prezident mi vůbec přijde jako velvyslanec České republiky na území Česka. Na druhou stranu mám radost z toho, jak český národ reaguje, jak se díky těžké krizové situaci umíme semknout a spolupracovat.

Se svým partnerem jste točili film Zátopenk, kde hrajete ženu legendárního běžce. Jak to s filmem a jeho uvedením vypadá?

Jediné, co můžu říct, je, že ta premiéra měla být v srpnu a s největší pravděpodobností to vypadá, že se odsune.

Kromě sedmileté dcery Františky máte dvouletou dceru Emilku. Napadá vás, že byste se i nyní z domova věnovala umělecké činnosti?

Na to opravdu nemám prostor, jsem s dcerkami doma. Františka je žákyní druhé třídy a ve chvíli, kdy s ní dělám něco do školy, montuje se nám do toho neustále ten dvouletý šotek, který chce také kreslit a psát. Většinou to skončí pláčem na obou frontách... Tohle komidlovat je docela náročné, ale nemyslím si, že bych zažívala něco horšího, než zažívají ostatní matky a otcové.

■ Ester Gerová, publicistka